

Wojewódzki Urząd Statystyczny
KATOWICE

A
K
T
Y
W
N
O
Ś
Ć

EKONOMICZNA
LUDNOŚCI
WOJEWÓDZTWA
KATOWICKIEGO

Październik 1994

2240/11

Opracował:

mgr Sylwester BOREK

WSTĘP

Główny Urząd Statystyczny rozpoczął w 1992 roku reprezentacyjne Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności. Celem badania jest :

- ustalenie bilansu siły roboczej
- analiza zmian aktywności ekonomicznej ludności
- analiza sytuacji na rynku pracy
- charakterystyka społeczno-demograficzna zatrudnionych i bezrobotnych

Badanie przeprowadzane jest z częstotliwością kwartalną i obejmuje osoby w wieku 15 lat i więcej.

Na podstawie wyników uzyskanych z badań Główny Urząd Statystyczny publikuje "Kwartalną informację o aktywności ekonomicznej ludności" i raport "Aktywność zawodowa i bezrobocie w Polsce". Informacje i analizy zamieszczone w wyżej wymienionych publikacjach dotyczą sytuacji na rynku pracy w skali ogólnopolskiej. Wydane zostały także prace analizujące problemy rynku pracy w przekroju makroregionu.

Publikacja niniejsza jest pierwszą, która analizuje aktywność ekonomiczną ludności jednego województwa - katowickiego. Wykorzystano w niej uogólnione wyniki badań z maja 1993 roku oraz z lutego i maja bieżącego roku.

PODSTAWOWE DEFINICJE WYSTĘPUJĄCE W PUBLIKACJI

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem

- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.

Do pracujących zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymali wynagrodzenie.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15 lat i więcej, które spełniły jednocześnie warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów)
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę.
- były gotowe podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.
Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie (w ciągu 30 dni).

Ludność czynna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi powyżej.

Ludność bierna zawodowo to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne:

- osoby, które w badanym tygodniu nie pracowały, nie miały pracy i nie poszukiwały pracy
- osoby, które w badanym tygodniu nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w tygodniu badanym i następnym

Stopa bezrobocia obliczona została jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie czynnych zawodowo.

Współczynnik aktywności zawodowej jest miarą poziomu aktywności zawodowej i wyraża stosunek pracujących i bezrobotnych do populacji ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia określa udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

LUDNOŚĆ CZYNNA ZAWODOWO

Ludność czynna zawodowo, w skład której wchodziły osoby wykonujące pracę przynoszącą zarobek lub dochód lub też gotowe do podjęcia pracy w województwie katowickim, wynosiła w maju bieżącego roku 1589 tysięcy. W lutym bieżącego roku wzrosła o 1,5% w stosunku do maja ubiegłego roku by w maju tego roku spaść o 2,1% w stosunku do lutego. Zdecydowana większość, bo aż 88% czynnych zawodowo mieszkała w miastach. Mężczyźni stanowili 55,6% osób czynnych zawodowo w maju b.r. Odsetek ten nie wykazywał znaczących odchyleń w okresie badanym.

Liczba biernych zawodowo wykazuje tendencję spadkową. W maju b.r. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego zmniejszyła się o ponad 4% (tj. 60 tysięcy osób). Największy regres wystąpił między majem ub. roku a lutym b.r. Spadek w całym badanym okresie dotyczył mieszkańców miast, natomiast wśród mieszkańców wsi zanotowano wzrost liczby biernych zawodowo.

Podstawowym miernikiem ukazującym zaangażowanie ludności na rynku pracy jest wskaźnik zatrudnienia. W badanym okresie utrzymywał się on na podobnym poziomie i wynosił w maju b.r. 49,5%.

Wystąpiły znaczne różnice między populacjami kobiet i mężczyzn. O ile 60,8% mężczyzn pracowało zawodowo to tylko 39,5% kobiet zaliczyć można do populacji pracujących. Nie zanotowano znaczących różnic w odsetku pracujących mieszkańców wsi i miast jak również na przestrzeni okresu badanego.

Współczynnik aktywności zawodowej wynosił w maju 1994 roku dla całej populacji 56,0%. Współczynnik ten w badanym okresie wykazywał dla mężczyzn tendencję rosnącą. Natomiast w przypadku kobiet początkowo zanotowano wzrost a następnie spadek tego współczynnika.

Zauważyć można bardzo duże zróżnicowanie poziomu aktywności zawodowej biorąc pod uwagę wykształcenie respondenta. Osoby z wykształceniem podstawowym są najmniej aktywne zawodowo, współczynnik aktywności dla tej grupy wyniósł w maju bieżącego roku tylko 23,6%, podczas gdy dla osób z wyższym wykształceniem 82,1%.

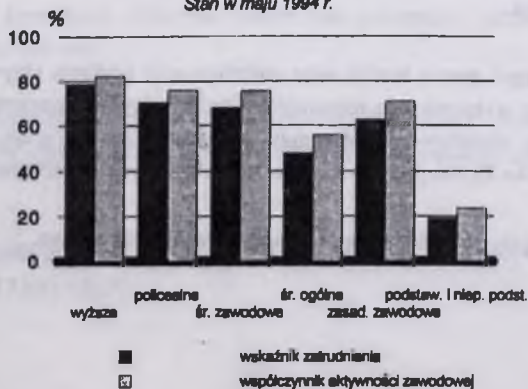
Szczegółowy rozkład współczynnika przedstawia wykres.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE a - V 93 b - II 94 c - V 94	Ogółem	Czynni zawodowo						Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %	Wskaźnik zatrudnienia w %	Stopa bezrobocia w %
		razem	pracujący				bezrobotni				
			razem	w pełnym	w niepełnym	wymiarze czasu					
				w tysiącach							
OGÓŁEM . a	2909	1599	1407	1291	116	192	1309	55,0	48,4	12,0	
b	2877	1623	1429	1313	116	194	1254	56,4	49,7	12,0	
c	2839	1589	1406	1291	115	183	1249	56,0	49,5	11,5	
Mężczyźni . . a	1380	894	822	771	51	71	487	64,8	59,6	7,9	
b	1366	896	821	763	58	74	470	65,6	60,1	8,3	
c	1339	884	814	765	50	69	455	66,0	60,8	7,8	
Kobiety a	1529	706	585	520	65	121	823	46,2	38,3	17,1	
b	1511	727	608	551	57	119	783	48,1	40,2	16,4	
c	1500	706	592	527	65	114	794	47,1	39,5	16,1	
Miasta a	2569	1412	1233	1138	94	179	1157	55,0	48,0	12,7	
b	2511	1431	1254	1154	100	177	1080	57,0	49,9	12,4	
c	2485	1395	1225	1130	96	169	1091	56,1	49,3	12,1	
Wieś a	340	188	174	152	22	13	152	55,3	51,2	6,9	
b	366	192	175	159	16	17	174	52,5	47,8	8,9	
c	353	195	181	162	19	14	159	55,2	51,3	7,2	

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w maju 1994 r.

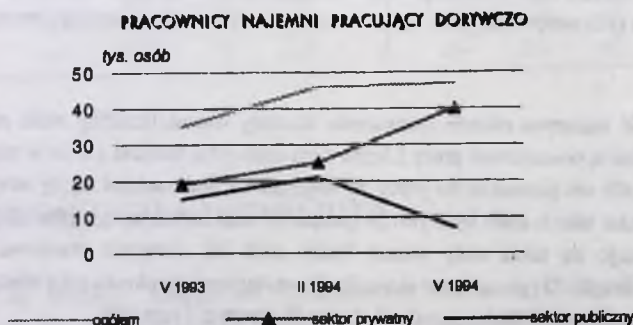

PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Drugi kwartał 1994 roku był kolejnym w którym odnotowano procentowy wzrost liczby pracujących w sektorze prywatnym. Zjawisko to związane jest z transformacją gospodarki polskiej po 1989 roku, restrukturyzacją sektora publicznego oraz dużą aktywnością firm prywatnych w gospodarce Polski.

W badanym okresie stale rosła liczba pracujących dorywczo jako pracownicy najemni. Zanotowano duży, bo aż ponad 100% wzrost liczby osób tej kategorii w sektorze prywatnym. Jednocześnie w tym okresie odnotowano spadek pracujących dorywczo w sektorze publicznym o 66%. Zjawisko to jest spowodowane trudną sytuacją przedsiębiorstw sektora publicznego, które zmuszone do redukcji zatrudnienia zwalniają w pierwszej kolejności osoby zatrudnione dorywczo, pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy, mających inne źródło dochodu itp. W maju 1994 roku dorywczo pracowało jako pracownicy najemni 47 tysięcy osób z czego 40 tys. w sektorze prywatnym.

Notuje się stały wzrost liczby osób które pomagają członkowi rodziny w prowadzeniu działalności gospodarczej. W maju b.r. liczba tych osób wyniosła 21 tysięcy osób.

BIERNI ZAWODOWO I PRZYZYNY BIERNOCI

Osoby nie zaliczone do kategorii pracujących czy też bezrobotnych stanowią populację osób biernych zawodowo. Odnotować można postępujący spadek liczby biernych zawodowo. Największy ubytek zanotowano w okresie między majem ub. roku a lutym b.r. Grupa ta w maju bieżącego roku była o 4% mniejsza niż w maju ubiegłego roku. Głównie składała się ona z kobiet, których udział procentowy w całej populacji biernych zawodowo wynosił w maju bieżącego roku ponad 63%. Populację biernych zawodowo stanowili głównie mieszkańcy miast, co wynika z miejskiego charakteru województwa.

Najczęściej podawanymi przez respondentów przyczynami bierności zawodowej są nieodpowiedni wiek, choroba i niesprawność. Grupa osób niepracujących ze względu na wiek wykazuje tendencję malejącą, podobnie jak zbiorowość osób, którym choroba czy też niesprawność nie pozwalają podjąć pracy. Przyczyny te podawane są głównie przez osoby w wieku niemobilnym, będące emerytami bądź rencistami. Następną pod względem występowania zjawiska przyczyną bierności jest nauka i uzupełnianie kwalifikacji. Zanotowano prawie 10% spadek tej kategorii osób w badanym okresie. Tendencja spadkowa utrzymywała się przez cały okres badania. Respondenci podający tę przyczynę to głównie ludzie młodzi w wieku do 24 lat.

Obowiązki rodzinne były przyczyną bierności dla co piątej osoby bierniej. W badanym okresie odnotowano początkowo spadek a następnie wzrost liczby tej kategorii osób. Liczba tych osób w maju b.r. była nieznacznie wyższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W badanym okresie zauważono znaczny wzrost liczebny osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy. Liczba tych osób stale wzrasta i o ile w maju 1993 roku 14 tysięcy osób nie poszukiwało pracy ze względu na brak nadziei na jej otrzymanie, to w maju 1994 roku takich osób było już 24 tysiące. W większości są to osoby starsze, emeryci i renciści. Notuje się także stały wzrost liczby osób nie chcących pracować. W maju b.r. populacja ta liczyła 72 tys. osób i w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o ponad 26%. Prawie 80% tej populacji stanowili emeryci i renciści.

BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYN BIERNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE a - V 93 b - II 94 c - V 94		Ogółem	Osoby poszuku- jące pracy, ale nie gotowe do jej podjęcia	Osoby nie poszuku- jące pracy	W tym według przyczyn nie poszukiwania pracy					
					zniechę- cenie bezsute- cznością poszuki- wania pracy	nauka, uzupeł- nianie kwalifi- kacji	obowiązk i rodzinne i zwiń- zane z prowa- dzeniem domu	nieodpo- wiedni wiek	choroba, niespra- wność	respon- dent nie chce pracować
w tysiącach										
O G Ó Ł E M	a	1309	19	1291	17	284	194	417	307	57
	b	1254	25	1229	18	268	184	403	280	65
	c	1249	28	1221	24	256	202	377	282	72
Mężczyźni	a	487	5	481	7	146	4	163	128	26
	b	470	7	464	10	133	3	151	124	37
	c	455	9	446	9	127	4	143	117	39
Kobiety	a	823	13	809	11	138	190	255	179	31
	b	783	18	765	8	135	182	252	156	28
	c	794	19	775	15	129	198	234	164	33
Miasta	a	1157	18	1139	15	256	169	372	263	54
	b	1080	25	1055	15	237	166	338	229	60
	c	1091	26	1064	20	229	178	321	242	67
Wieś	a	152	1	152	3	28	25	46	44	3
	b	174	-	174	3	32	19	65	51	4
	c	159	1	157	3	27	25	56	39	5

BEZROBOTNI-LICZBA I STRUKTURA

W Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności wyróżnia się kategorię bezrobotnych. O zakwalifikowaniu do kategorii bezrobotnych decyduje nie tylko fakt pozostawania bez pracy, ale także aktywność w poszukiwaniu pracy i gotowość do jej podjęcia. Uznano także kryterium Międzynarodowej Organizacji Pracy, zgodnie z którym osoba bezrobotna nie może przepracować w badanym tygodniu nawet jednej godziny.

W świetle badania aktywności ekonomicznej ludności liczba bezrobotnych w lutym b.r. nieznacznie się zwiększyła (o 2 tys.osób), by następnie w maju b.r. obniżyć się (o 11 tys. osób) poniżej poziomu z analogicznego okresu roku ubiegłego. Różnice w badanym okresie były nieznaczne. Stopa bezrobocia spadła zaledwie o 0,5%. Natomiast według danych uzyskanych z Urzędów Pracy liczba bezrobotnych w lutym w stosunku do maja ub.r. wrosła o ponad 30,7 tys. osób i wynosiła 177,0 tys osób, by następnie obniżyć się o 8,7 tysiąca w maju b.r. Różnice między okresami badanymi są bardziej widoczne w sprawozdawczości Urzędów Pracy. Jednakże dane uzyskane z BAEL są nieporównywalne z informacjami z Urzędów Pracy ze względu na inne zasady metodologiczne stosowane w obu badaniach.

Wzrost liczby bezrobotnych, który zauważyć można w okresie zimowym, wynika z sezonowego zapotrzebowania na siłę roboczą w niektórych dziedzinach gospodarki. Według BAEL liczba bezrobotnych kobiet wykazywała tendencję spadkową. W przypadku mężczyzn zanotowano w sezonie zimowym wzrost liczby bezrobotnych o 4%, a następnie w maju br. spadek o prawie 7%, w porównaniu do lutego br. Bezrobocie nadal w większym stopniu dotyczy kobiet, które stanowiły 62,3% ogólnej liczby bezrobotnych w maju b.r.

BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Maj 1993	Luty 1994	Maj 1994
O G Ó Ł E M	192	194	183
Mężczyźni	71	74	69
Kobiety	121	119	114
Miasta	179	177	169
Wieś	13	17	14

BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Poziom wykształcenia bezrobotnego ma istotny wpływ na skuteczność poszukiwania pracy. Szanse bezrobotnego na znalezienie pracy są tym większe, im wyższe jest jego wykształcenie i kwalifikacje.

W najlepszej sytuacji znajdują się osoby z wyższym wykształceniem, których problem bezrobocia dotyka w najmniejszym stopniu. Liczba osób bezrobotnych legitymujących się powyższym wykształceniem wykazywała w badanym okresie tendencję spadkową. W maju b.r. ta kategoria osób stanowiła 2% ogółu bezrobotnych w województwie katowickim. Tendencję spadkową wykazuje także liczba bezrobotnych z wykształceniem policealnym i podstawowym. Natomiast tendencję wzrostową zanotowano wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnym i zawodowym.

Wśród ogółu bezrobotnych największy udział mają osoby z ukończoną szkołą zawodową. W maju b.r. stanowili oni około 40% wszystkich bezrobotnych. W tej kategorii bezrobotnych zauważyć można początkowo wzrost a następnie spadek liczby bezrobotnych. W maju b.r. w stosunku do lutego b.r. odnotowano spadek bezrobotnych o 15%

Jednakże w porównaniu z majem ubiegłego roku spadek ten wynosi tylko 10%. Osoby legitymujące się wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym stanowiły w maju b.r. prawie 23% ogółu bezrobotnych. W badanym okresie występuje stała tendencja spadkowa bezrobotnych o najniższym poziomie wykształcenia. W stosunku do maja ubiegłego roku odnotowano ponad 20% spadek, natomiast w porównaniu do lutego b.r. ponad 12%. W badanym okresie notowano stały wzrost liczby bezrobotnych z wykształceniem średnim zawodowym. W maju br. stanowili oni 23% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnym stanowili w maju br. około 10% ogółu bezrobotnych. W badanym okresie zwiększyła się o ponad 28% liczba bezrobotnych legitymujących się powyższym wykształceniem. Cały wzrost nastąpił między lutym a majem br.

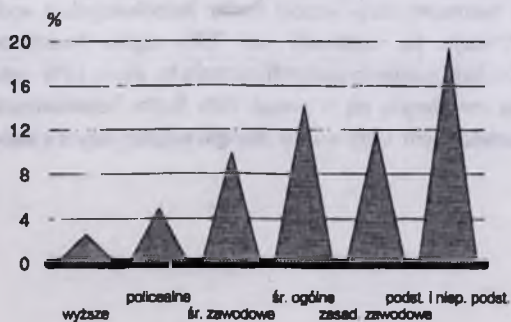
Większy popyt na pracę wysoko kwalifikowaną powoduje, że osoby posiadające wysokie kwalifikacje mają mniejsze problemy ze znalezieniem pracy od osób z niższymi kwalifikacjami.

BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Maj 1993	Luty 1994	Maj 1994
	w tysiącach		
Wyższe	7	5	4
Policealne	5	3	2
Średnie zawodowe	32	38	42
Średnie ogólne	14	14	18
Zasadnicze zawodowe	82	87	74
Podstawowe i niepełne podstawowe	53	47	42

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Stan w maju 1994 r.

OKRES POSZUKIWANIA PRACY

Okres poszukiwania pracy ma duże znaczenie dla określenia charakteru bezrobocia. Przyjmuje się, że ponad roczny okres poszukiwania pracy świadczy o trwałym charakterze bezrobocia. Bezrobocie długotrwale jest ważnym problemem polityki społecznej państwa. Sytuacja, w jakiej znajdują się bezrobotni poszukujący bezskutecznie pracy ponad rok, stwarza wiele problemów zarówno dla samych zainteresowanych, jak i dla władz terenowych i centralnych.

W badanym okresie można zauważyć zmianę struktury bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy. Największe zmiany wystąpiły w miesiącu lutym, gdzie bardzo znacznie spadł udział bezrobotnych poszukujących pracy do trzech i od siedmiu do dwunastu miesięcy. Wzrósł natomiast udział bezrobotnych poszukujących pracy ponad rok, ale mniej niż dwa lata. Spadł także odsetek osób oczekujących na podjęcie załatwionej pracy. Porównując natomiast strukturę bezrobotnych według powyższego kryterium w maju ubiegłego i bieżącego roku, zauważyć można bardzo wiele podobieństw. Różnice są niewielkie i dotyczą min. odsetka osób oczekujących na podjęcie pracy oraz osób poszukujących pracy siedem miesięcy i więcej. Głównie za sprawą kobiet zmniejszył się odsetek ogólnej liczby oczekujących na podjęcie pracy. Spadł także odsetek osób poszukujących pracy ponad rok ale mniej niż dwa lata. Wzrósł natomiast procent bezrobotnych poszukujących ponad siedem miesięcy, ale mniej niż rok oraz oczekujących na zatrudnienie ponad dwa lata. Warto zauważyć postępujący wzrost odsetka bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędach Pracy. Odsetek pobierających zasiłek w okresie zimowym tzn. w lutym b.r. spadł do 25,8% czyli o 1,8% w porównaniu z okresem poprzednim by w maju b.r. wzrosnąć o 2,6%.

W badanym okresie notowano stały spadek odsetka mężczyzn pobierających zasiłek. W maju 1994 roku wyniósł on 23,2%. Natomiast odsetek kobiet pobierających zasiłek po okresie nieznacznego spadku w lutym b.r. wzrósł on do 31,6% w maju b.r. Dla porównania w maju ubiegłego roku 32,4% mężczyzn i 24,8% kobiet pobierało zasiłek.

OKRES POSZUKIWANIA PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE a - V 93 b - II 94 c - V 94		Oczekujący na podjęcie pracy	Poszukujący pracy ogółem	W tym przez okres:						Zarejestrowani w urzędzie pracy	Pobierający zasiłek
				mniej niż 1 miesiąca	2-3 miesiące	4-6 miesięcy	7-12 miesięcy	13-24 miesięcy	ponad 24 miesięcy		
W PROCENTACH											
OGÓŁEM	a	5,2	94,8	9,4	12,0	15,6	27,6	21,4	9,4	55,2	27,6
	b	3,1	96,9	3,1	6,7	16,0	24,2	33,5	13,4	57,7	25,8
	c	3,3	96,7	9,3	10,9	15,8	31,7	18,6	13,7	62,8	28,4
Mężczyźni . .	a	4,2	95,8	12,7	12,7	15,5	26,8	21,1	7,0	49,3	32,4
	b	4,1	95,9	5,4	5,4	18,9	23,0	29,7	12,2	56,8	27,0
	c	5,8	95,7	11,6	11,6	20,3	24,6	18,8	13,0	52,2	23,2
Kobiety . . .	a	5,8	94,2	7,4	12,4	14,9	28,1	21,5	9,9	58,7	24,8
	b	1,7	98,3	1,7	7,6	13,4	25,2	36,1	14,3	58,8	24,4
	c	1,8	98,2	7,9	10,5	13,2	36,0	19,3	14,0	69,3	31,6
W TYSIĄCACH											
OGÓŁEM	a	10	183	18	23	30	53	41	18	106	53
	b	6	188	6	13	31	47	65	26	112	50
	c	6	177	17	20	29	58	34	25	115	52
Mężczyźni . .	a	3	68	9	9	11	19	15	5	35	23
	b	3	71	4	4	14	17	22	9	42	20
	c	4	66	8	8	14	17	13	9	36	16
Kobiety . . .	a	7	114	9	15	18	34	26	12	71	30
	b	2	117	2	9	16	30	43	17	70	29
	c	2	112	9	12	15	41	22	16	79	36

METODY POSZUKIWANIA PRACY

Sposób poszukiwania pracy jest ważnym czynnikiem wpływającym na szanse znalezienia zajęcia przez bezrobotnego. W badanym okresie zauważyć można aktywizację bezrobotnych w poszukiwaniu pracy. Respondenci poszukujący pracy coraz częściej opierają się nie tylko na jednym sposobie zdobycia pracy.

Najczęściej bezrobotni szukają pracy poprzez Urzędy Pracy. Notuje się stały wzrost popularności tej instytucji. Drugi kwartał b.r. był kolejnym, w którym zwiększyła się liczba korzystających z usług tej instytucji. W maju 1994 roku korzystało z niego 62,3% osób pozostających bez pracy. Tak duże zainteresowanie Rejonowym Urzędem Pracy wynika z faktu, że poprzez tą instytucję można nie tylko znaleźć pracę, ale także uzyskać zasiłek i inne świadczenia przysługujące bezrobotnemu.

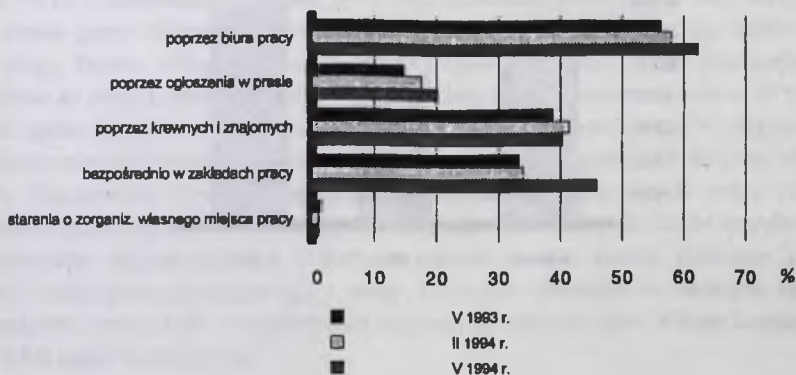
W badanym okresie notowano stały wzrost liczby osób poszukujących pracy poprzez ogłoszenia prasowe. Z usług prasy skorzystało 20,2% bezrobotnych w maju 1993 roku wobec 14,8% w maju ubiegłego roku.

Nadal bardzo popularne jest poszukiwanie pracy poprzez znajomych i krewnych. Z tej metody w maju bieżącego roku skorzystało 40,4% bezrobotnych.

W badanym okresie zauważono znaczny wzrost liczby osób poszukujących pracy bezpośrednio odwiedzając zakłady z 33,3% bezrobotnych w maju 1993 roku do 45,9% w maju bieżącego roku. Największy przyrost odnotowano między lutym i majem bieżącego roku. Świadczy to o coraz większej aktywności bezrobotnych.

Znikoma część bezrobotnych podejmuje starania o zorganizowanie sobie miejsca pracy. W maju bieżącego roku tylko 1,1% bezrobotnych zamierzała zorganizować sobie stanowisko pracy i pracować na własny rachunek. Odsetek ten i tak niski spadł w porównaniu z majem ub.r. o 0,5 %. Tak małe zainteresowanie tym sposobem wynika najprawdopodobniej z faktu, że zorganizowanie sobie warsztatu pracy wymaga znacznych nakładów finansowych. Bezrobotni z reguły nie posiadają środków niezbędnych do stworzenia własnego miejsca pracy, jak również nie potrafią korzystać z oferty kredytowej banków. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej wiąże się także z ryzykiem, którego bezrobotni na ogół nie chcą podejmować.

METODY POSZUKIWANIA PRACY

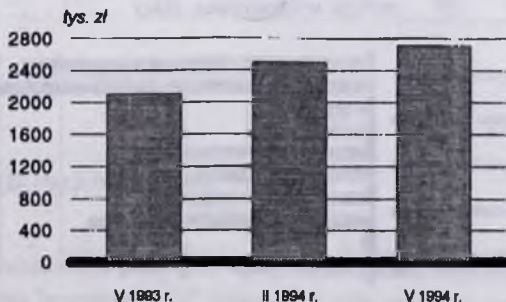
OCZEKIWANIA PŁACOWE BEZROBOTNYCH

Oczekiwania płacowe bezrobotnych rosną z kwartału na kwartał. W maju 1993 roku przeciętne wynagrodzenie, za które bezrobotny byłby skłonny podjąć pracę wynosiło 2100 tysięcy złotych, w lutym b.r. kwota ta wzrosła o 19%, by w maju wzrosnąć o następne 8,5% i osiągnąć kwotę 2712 tysięcy. Wzrost oczekiwanych kwot nominalnych nie oznacza realnego wzrostu aspiracji płacowych bezrobotnych. W badanym okresie przeciętne oczekiwania płacowe bezrobotnych wzrosły o 29,1% podobnie do wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, który w tym samym czasie wyniósł 31,2%. Aspiracje płacowe bezrobotnych są nadal niskie o czym może świadczyć fakt, że 83,8% ankietowanych w maju 1994 bezrobotnych skłonnych było podjąć pracę za kwotę mniejszą niż 3 mln złotych.

OCZEKIWANIA PŁACOWE BEZROBOTNYCH POSZUKUJĄCYCH PRACY W PEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY

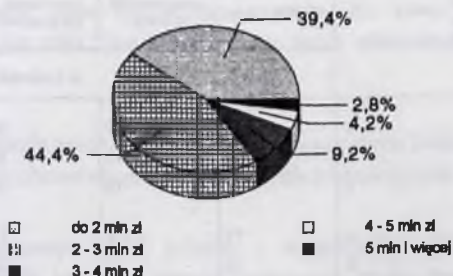
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	do 2 mln zł	2-3 mln zł	3-4 mln zł	4-5 mln zł	powyżej 5 mln zł
	w tysiącach					
V 1993 r.	141	96	39	5	1	-
II 1994 r.	149	73	60	11	3	2
V 1994 r.	142	56	63	13	6	4

PRZECIĘTNE OCZEKIWANE WYNAGRODZENIE

OCZEKIWANIA PŁACOWE BEZROBOTNYCH POSZUKUJĄCYCH PRACY W PEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY

Stan w maju 1994 r.

REKRUTACJA BEZROBOTNYCH

Bezrobotni rekrutują się głównie spośród osób uprzednio pracujących. W największym stopniu są to osoby, które utraciły pracę. Grupa ta stanowiła w maju b.r. prawie 49% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni okresu badanego liczba bezrobotnych pozostających bez pracy na skutek jej utraty wykazywała najpierw nieznaczny spadek (o 3 tysiące osób) w lutym b.r. w stosunku do maja ub.r., by w maju b.r. wzrosnąć o 11 tysięcy osób w stosunku do okresu poprzedniego, przewyższając stan bezrobotnych z analogicznego okresu roku ubiegłego. Prawie 30% ogółu bezrobotnych w maju 1994 roku to osoby powracające po przerwie do pracy. Liczba tych osób po okresie zimy, gdy zanotowano wzrost o 10 tysięcy osób, spadła do poziomu nieznacznie niższego niż w maju ubiegłego roku. W większości tę kategorię stanowiły kobiety, ich odsetek w ogólnej liczbie powracających do pracy wynosi 70%. Zanotowano tendencję spadkową wśród osób podejmujących pracę po raz pierwszy. Stanowiły one w maju b.r. ponad 15% ogółu bezrobotnych. Liczba bezrobotnych absolwentów utrzymywała się w badanym okresie na tym samym poziomie. Liczba bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy z różnych powodów w badanym okresie, nieznacznie wzrosła. Cały wzrost przypadł na okres maj 1993-luty 1994. W maju b.r. stanowili oni 6,5% ogółu bezrobotnych.

REKRUTACJA BEZROBOTNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE a - V 93 b - II 94 c - V 94	Bezrobotni, którzy				
	stracili pracę	zrezygnowali z pracy	powracają po przerwie	podjęli pracę po raz pierwszy	w tym absolwenci
	w tysiącach				
OGÓŁEM a	81	10	56	35	11
b	78	12	66	33	11
c	89	12	54	28	11
Mężczyźni a	31	6	17	14	4
b	34	5	20	12	3
c	37	6	17	10	3
Kobiety a	50	4	39	21	6
b	44	7	46	21	8
c	52	6	38	18	8

PODSUMOWANIE

Analiza aktywności ekonomicznej ludności przedstawiona w powyższej publikacji z konieczności nie obejmuje wszystkich wyników uzyskanych w toku badania. Wynika to z faktu, że z początkiem roku 1994 wprowadzono nową Klasyfikację Zawodów oraz Europejską Klasyfikację Działalności w miejsce Klasyfikacji Gospodarki Narodowej. W związku z tym dane uszeregowane według powyższych klasyfikacji nie są porównywalne.

Z danych które zostały porównane wyłania się w miarę pełny obraz sytuacji na rynku pracy województwa katowickiego. Badanie pozwala także w większym stopniu zrozumieć zachowania ludności w tak ważnej dziedzinie jak aktywność ekonomiczna.

Większość osób czynnych zawodowo mieszka w miastach, co jest uwarunkowane miejskim charakterem województwa. Większość tej grupy stanowią mężczyźni co jest wynikiem m.in. dużego udziału branży takich jak górnictwo czy hutnictwo, w których pewne prace mogą wykonywać tylko mężczyźni.

Zauważyć można, że wykształcenie jest czynnikiem w dużym stopniu wpływającym na poziom aktywności zawodowej, im niższe wykształcenie, tym niższy poziom aktywności.

Sektor prywatny staje się miejscem pracy dla coraz większej rzeszy pracujących. Tendencja ta jest stała i jest konsekwencją zmian zachodzących w gospodarce polskiej w ostatnich latach.

W badanym okresie spadła liczba biernych zawodowo, co świadczy o aktywizacji zawodowej części osób dotychczas nie pracujących ani nie poszukujących pracy.

Bezrobocie pozostaje nadal jednym z ważniejszych problemów polityki społecznej państwa i gmin. W badanym okresie nieznacznie spadła stopa bezrobocia, co świadczyć może o pewnym ożywieniu rynku pracy w województwie katowickim. Warto zauważyć, że liczba bezrobotnych nieznacznie wzrosła w miesiącu lutym, co świadczy o sezonowym zapotrzebowaniu na niektóre rodzaje prac min. w budownictwie i rolnictwie.

Dokonując podziału bezrobotnych na populacje według poziomu wykształcenia zauważyć można, że zjawisko bezrobocia w najmniejszym stopniu dotyka osoby o wysokich kwalifikacjach, co świadczyć może o zapotrzebowaniu na takie osoby na rynku pracy, jak też i o dużej aktywności zawodowej tej kategorii osób. Bezrobotni generalnie wykazują coraz większą aktywność w poszukiwaniu pracy, czego wyrazem jest fakt, że chcący znaleźć pracę coraz częściej korzystają z kilku metod poszukiwania pracy. Coraz większy odsetek bezrobotnych szuka pracy bezpośrednio odwiedzając zakłady pracy. Świadczy to o nabywaniu przez bezrobotnych pewnych umiejętności potrzebnych do znalezienia pracy

Bezrobotni skłonni są do podjęcia pracy za kwoty relatywnie niskie, czego wymownym przykładem jest fakt, że ponad 80% bezrobotnych podjęłoby pracę za kwotę niższą niż 3 miliony zł. Przy niedoborze stanowisk pracy jest zrozumiałe, że bezrobotni skłonni są podjąć nawet nisko płatną pracę. Prawie połowa bezrobotnych została bez zajęcia na skutek utraty pracy. Przyczyn należy szukać zarówno w restrukturyzacji sektora publicznego jak i w coraz wyższych wymaganiach stawianych pracownikom najemnym.

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
Podstawowe definicje	1
Ludność czynna zawodowo	3
Pracujący według statusu zatrudnienia	5
Bierni zawodowo i przyczyny bierności	5
Bezrobotni - liczba i struktura	7
Bezrobotni według wykształcenia	8
Okres poszukiwania pracy	10
Metody poszukiwania pracy przez bezrobotnych	11
Oczekiwania płacowe bezrobotnych	13
Rekrutacja bezrobotnych	14
Podsumowanie	15

Cena zł 20 000,-